TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2008. gada 21. februārī [*]

Lieta C-296/06

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Tribunale amministrativo regionale del Lazio* (Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2006. gada 10. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2006. gada 3. jūlijā, tiesvedībā

Telecom Italia SpA

pret

Ministero dell'Economia e delle Finanze,

Ministero delle Comunicazioni.

[*] Tiesvedības valoda — itāļu.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [*A. Rosas*], tiesneši U. Lehmuss [*U. Lõhmus*], J. Klučka [*J. Klučka*], A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*] un P. Linda [*P. Lindh*] (referente),

ģenerāladvokāts D. Ruiss-Harabo Kolomers [*D. Ruiz-Jarabo Colomer*],
sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2007. gada 4. oktobra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Telecom Italia SpA* vārdā — F. Sata [*F. Satta*], F. Latanci [*F. Lattanzi*], K. Tezauro [*C. Tesauro*] un K. Santakroče [*C. Santacroce*], *avvocati*,

— Itālijas valdības vārdā — I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kam palīdz P. Džentili [*P. Gentili*], *avvocato dello Stato*,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — E. Traversa [*E. Traversa*] un M. Šoters [*M. Shotter*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2007. gada 25. oktobra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par 11., 22. un 25. panta interpretāciju Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 10. aprīļa Direktīvā 97/13/EK par vispārējo atļauju un individuālo licenču kopēju sistēmu telekomunikāciju pakalpojumu jomā (OV L 117, 15. lpp.).

2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *Telecom Italia SpA* (turpmāk tekstā — "*Telecom Italia*") un *Ministero dell'Economia e delle Finanze* (Ekonomikas un Finanšu ministrija), *Ministero delle Comunicazioni* (Sakaru ministrija) par *Telecom Italia* noteikto pienākumu maksāt ar tās apgrozījumu pamatotu nodevu par vienu gadu, sākot no galīgā termiņa, kas ir paredzēts Direktīvas 97/13 transponēšanai valsts tiesībās.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

3 Direktīvas 97/13 6. pantā un 11. panta 1. punktā par piemērojamām maksām un atlīdzību attiecīgi vispārējo atļauju un individuālo licenču izsniegšanas procedūrās

ir paredzēts, ka dalībvalstis nodrošina, ka maksa, ko ietur no uzņēmumiem saistībā ar atļaujas procedūrām, sedz vienīgi administratīvos izdevumus, kas saistīti ar izsniegšanu, pārvaldi, kontroli, un vajadzības gadījumā vispārējo atļauju ieviešanu vai piemērojamo individuālo licenču piemērošanu.

4 Vispārējais termiņš Direktīvas 97/13 ieviešanai ir minēts tās 25. panta pirmajā daļā, kura redakcija ir šāda:

"Dalībvalstis ievieš normatīvus un administratīvus aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, un publicē atļauju nosacījumus un procedūras cik iespējams ātrāk, vēlākais līdz 1997. gada 31. decembrim. Tās nekavējoties par to informē Komisiju."

5 Direktīvas 97/13 22. pantā ir ietverta īpaša tiesību norma par atļaujām, kas ir derīgas šīs direktīvas spēkā stāšanās dienā:

"1. Dalībvalstis veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai atļaujas, kas ir derīgas šīs direktīvas spēkā stāšanās dienā, līdz 1999. gada 1. janvārim atbilstu tās noteikumiem.

2. Ja, piemērojot šīs direktīvas noteikumus, tiek grozīti jau izdotu atļauju noteikumi, neskarot citu uzņēmumu tiesības saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem, ieskaitot šo

direktīvu, dalībvalstis var pagarināt noteikumu derīguma termiņus, izņemot termiņus noteikumiem, kuri piešķir īpašas vai ekskluzīvas tiesības, kuras saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem ir atceltas vai ir jāatceļ. Šādā gadījumā dalībvalstis paziņo Komisijai šim nolūkam veiktos pasākumus un tos pamato.

3. Neskarot 2. punkta noteikumus, nav spēkā atļaujas, kas ir spēkā dienā, kad stājas spēkā šī direktīva, ja tās līdz 1999. gada 1. janvārim nav saskaņotas ar šīs direktīvas prasībām.

Attaisnojošos gadījumos dalībvalstis uz lūgumu pamata no Komisijas var saņemt šī termiņa pagarinājumu."

Valsts tiesiskais regulējums

Pasta un telekomunikāciju kodekss

6 Līdz Direktīvas 97/13 transponēšanai sabiedrisko telekomunikāciju pakalpojumus Itālijā sniedza valsts atbilstoši 1. panta pirmajai daļai Pasta un telekomunikāciju kodeksā (*codice postale e delle telecomunicazioni*, turpmāk tekstā — "*codice postale*"), kas pievienots Republikas prezidenta 1973. gada 29. marta Dekrētam Nr. 156 par vienota teksta apstiprināšanu, kurā ietverti noteikumi pasta, pasta bankas un telekomunikāciju sektorā (*approvazione del testo unico delle disposizioni legislative in materia postale di bancoposta e di telecomunicazioni*; 1973. gada 3. maija *GURI* Nr. 113 kārtējais papildinājums).

7 Saskaņā ar *codice postale* 188. pantu "koncesionāram valstij ik gadus ir jāmaksā nodeva šajā dekrētā, noteikumos vai koncesijas aktā noteiktajā apmērā". Šī nodeva tiek aprēķināta proporcionāli ieņēmumiem vai bruto ieņēmumiem no pakalpojuma, par kuru ir piešķirta koncesija, no šiem ieņēmumiem atņemot publiskā tīkla koncesionāram pārskaitītās summas.

Republikas prezidenta Dekrēts Nr. 318

8 Direktīva 97/13 īpaši tika transponēta ar Republikas prezidenta 1997. gada 19. septembra Dekrētu Nr. 318 par Kopienu direktīvu piemērošanas tiesisko regulējumu telekomunikāciju nozarē (*regolamento per l'attuazione di direttive comunitarie nel settore delle telecomunicazioni*; 1997. gada 22. septembra *GURI* Nr. 221 kārtējais papildinājums, turpmāk tekstā — "Dekrēts Nr. 318/1997").

9 Šī dekrēta 2. panta 3.–6. punktā ir noteikts:

"3. Līdz 1998. gada 1. janvārim ir spēkā īpašās un ekskluzīvās tiesības piedāvāt balss telefona pakalpojumu un sabiedrisko telekomunikāciju tīklu uzstādīšanas un nodrošināšanas pakalpojumu. [..]

4. Lai pieskaņotos šī regulējuma prasībām, grozījumus *codice postale* 184. panta 1. punktā minētās publiskajai lietošanai paredzētās koncesijās un atļaujās, kuras pastāv šī regulējuma spēkā stāšanās brīdī, veic pēc [valsts pārvaldes iestādes] iniciatīvas pirms 1999. gada 1. janvāra.

5. Ja, piemērojot šī regulējuma noteikumus, ir jāgroza pastāvošo koncesiju un atļauju noteikumi, izņemot tos, ar kuriem tiek piešķirtas īpašas un ekskluzīvas tiesības, kuras jau ir atsauktas vai kuras būtu jāatsauc saskaņā ar šo regulējumu, tās paliek spēkā, neskarot citu uzņēmumu no Kopienu tiesībām izrietošās tiesības.

6. Izņemot 4. un 5. punkta noteikumus, no koncesijām vai atļaujām, kuras pastāv šī regulējuma spēkā stāšanās brīdī, izrietošie pienākumi, ja tie neatbilst šī regulējuma prasībām, nav spēkā, sākot no 1999. gada 1. janvāra."

10 Dekrēta Nr. 318/1997 6. panta 20. punktā ir paredzēts:

"[..] no uzņēmumiem pieprasītā atlīdzība par procedūrām, kas saistītas ar individuālām licencēm, ir paredzēta vienīgi, lai segtu administratīvās izmaksas, kas saistītas ar lietas izskatīšanu, kā arī pakalpojumu pārvaldības kontroli un licencēs paredzēto nosacījumu saglabāšanu. [..]."

11 Dekrēta Nr. 318/1997 21. panta 2. punkta redakcija ir šāda:

"Izņemot tieši minētus šī regulējuma noteikumus, spēkā esošos noteikumus telekomunikāciju jomā turpina piemērot. It īpaši 6. panta 20. un 21. punktā minētajiem mērķiem turpmāk tiek piemēroti *codice postale* 188. panta noteikumi līdz brīdim, kad [valsts pārvaldes iestāde] pieņem pretēju lēmumu."

Likums Nr. 448

12 Saskaņā ar 1998. gada 23. decembra Likuma Nr. 448 par valsts finanšu pasākumiem stabilizācijai un attīstībai *(misure di finanza pubblica per la stabilizzazione e lo sviluppo)* 20. panta 3. punktu (1998. gada 29. decembra *GURI* Nr. 302 kārtējais papildinājums, turpmāk tekstā — "Likums Nr. 448/1998"):

"Sākot no 1999. gada 1. janvāra, [*codice postale*] 188. panta noteikumus vairs nepiemēro sabiedrisko telekomunikāciju pakalpojumu izmantotājiem."

13 Saskaņā ar minētā likuma 20. panta 4. punktu ir atcelts Dekrēta Nr. 318/1997 21. panta 2. punkts.

Pamata prāva un prejudiciālais jautājums

14 *Telecom Italia*, saskaņā ar Itālijas tiesībām dibināta sabiedrība, pamatojoties uz ekskluzīvu koncesiju, ir iepriekšējā ekskluzīvo tiesību sniegt sabiedriskos telekomunikāciju pakalpojumus Itālijā saņēmēja. Šī sabiedrība *Tribunale amministrativo regionale del Lazio* (Lacio Reģionālā administratīvā tiesa) apstrīd *codice postale* paredzētās gada nodevas saglabāšanu par 1998. gadu, kas bija apmēram 385 miljoni EUR — summa, kuru tā prasa atmaksāt. Minētā sabiedrība uzsver, ka telekomunikāciju tirgus atvēršana konkurencei 1998. gada 1. janvārī bija pamats ekskluzīvo tiesību šajā nozarē atcelšanai. Sākot no šī datuma, vienīgie telekomunikāciju uzņēmumiem piemērojamie maksājumi to individuālo licenču kontekstā ir tie, kas paredzēti

Direktīvas 97/13 11. pantā, kā to savā 2003. gada 18. septembra spriedumā apvienotajās lietās C-292/01 un C-293/01 *Albacom* un *Infostrada* (*Recueil*, I-9449. lpp.) ir apstiprinājusi Tiesa.

15 Iesniedzējtiesa arī pauž šaubas par *Telecom Italia* piespriestās gada nodevas par 1998. gadu spēkā esamību, izvirzīdama jautājumu, vai Direktīvas 97/13 22. pants, kurā ietverts pārejas noteikums tādām atļaujām, kuras pastāvēja šīs direktīvas spēkā stāšanās brīdī un kāda piešķirta *Telecom Italia*, tomēr nebūtu jāinterpretē tādējādi, ka ar to atļauj šādu nodevu tikai par šo vienu gadu. Šī iesniedzējtiesa, tāpat kā *Telecom Italia*, sliecas domāt, ka minētajā 22. pantā nav ietverts pārejas noteikums attiecībā uz minētās direktīvas 11. pantu par individuālajām licencēm piemērojamiem maksājumiem un ka ar to netiek atļauts noteikt tādu maksājumu kā pamata lietā minētā nodeva.

16 Šādos apstākļos *Tribunale amministrativo regionale del Lazio* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai Likuma Nr. 448/1998 20. panta 3. punkts [ir saderīgs] ar Direktīvas 97/13 11., 22. un 25. pantu?"

Par prejudiciālo jautājumu

17 Vispirms ir jāatgādina, ka procedūrā, kas uzsākta atbilstoši EKL 234. pantam, Tiesai nav jālemj par valsts tiesību normu saderību ar Kopienu tiesībām. Savukārt Tiesas kompetencē ir sniegt valsts tiesai visus norādījumus par Kopienu tiesību

interpretāciju, kas ļauj tai pašai spriest par valsts tiesību normu saderību ar Kopienu tiesībām (skat. it īpaši 1994. gada 7. jūlija spriedumu lietā C-130/93 *Lamaire*, *Recueil*, I-3215, 10. punkts, kā arī 2006. gada 19. septembra spriedumu lietā C-506/04 *Wilson*, Krājums, I-8613. lpp., 34. un 35. punkts).

18 Šajā sakarā, pat ja formāli iesniedzējtiesa ar savu jautājumu lūdz vienīgi interpretēt Direktīvas 97/13 11., 22 un 25. pantu, šāds apstāklis nav šķērslis tam, ka Tiesa sniedz valsts tiesai Kopienu tiesību interpretāciju, kas tai var būt noderīga, izspriežot iztiesājamo prāvu, neatkarīgi no tā, vai šī tiesa savu jautājumu formulējumā uz tām atsaukusies (skat. 2007. gada 26. aprīļa spriedumu lietā C-392/05 *Alevizos*, Krājums, I-3505. lpp., 64. punkts un minētā judikatūra).

19 Tātad tiktāl, ciktāl no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka *Telecom Italia* ir vispārēja atļauja, ir jāņem vērā arī Direktīvas 97/13 6. pants par vispārējām atļaujām.

20 Tā uzdotais jautājums ir jāsaprot kā tāds, kura mērķis ir noskaidrot, vai ar Direktīvas 97/13 6. un 11. pantu, tos lasot apvienojumā ar tās 22. un 25. pantu, tiek aizliegts, ka dalībvalsts paredz pienākumu tirgus dalībniekam, kas ir iepriekšējais ekskluzīvo tiesību sniegt sabiedriskos telekomunikāciju pakalpojumus saņēmējs un kļuvis par vispārējās atļaujas turētāju, veikt tādu maksājumu kā pamata lietā minētā nodeva, kas atbilst iepriekš maksātajai nodevai kā kompensācija par piešķirtajām ekskluzīvajām tiesībām, par vienu gadu, sākot no galīgā termiņa, kas ir paredzēts šīs direktīvas transponēšanai valsts tiesībās, proti, līdz 1998. gada 31. decembrim.

Tiesai iesniegtie apsvērumi

21 *Telecom Italia* un Eiropas Kopienu Komisija uzsver, ka šāda nodeva nav saderīga ar Direktīvas 97/13 11. pantu, kā to ir interpretējusi Tiesa, un ka tās atstāšana spēkā vēl vienu gadu, sākot no galīgā termiņa, kas ir paredzēts šīs direktīvas transponēšanai valsts tiesībās, nav atļauta saskaņā ar minētās direktīvas 22. pantu. Tās uzskata, ka ar šo 22. pantu tiek ļauts atstāt spēkā Direktīvas 97/13 spēkā stāšanās brīdī esošo atļauju nosacījumus tiktāl, ciktāl ar šiem nosacījumiem netiek piešķirtas īpašas vai ekskluzīvas tiesības. Taču pienākums maksāt pamata prāvā minēto nodevu ir kā kompensācija par piešķirtajām ekskluzīvajām tiesībām. Tādēļ šādu pienākumu nevar uzskatīt par saderīgu ar minēto 22. pantu.

22 Itālijas valdība nošķir Direktīvas 97/13 22. panta 2. punktu, saskaņā ar kuru nosacījumus, ar kuriem tiek piešķirtas īpašas vai ekskluzīvas tiesības, nevar atstāt spēkā pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās datuma, un tās 22. panta 3. punktu, atbilstoši kuram pienākumus saistībā ar šajā datumā spēkā esošajām atļaujām var atstāt spēkā līdz pat 1998. gada 31. decembrim. Šī valdība norāda, ka īpašās un ekskluzīvās tiesības saskaņā ar Direktīvu 97/13 tika atceltas 1997. gada 31. decembrī. Tā piebilst, ka Itālijas Republika turklāt ir pamatojusies uz tiesībām, kas paredzētas šajā 22. panta 3. punktā, vienu gadu atstāt spēkā atsevišķus pienākumus. Iepriekšējam ekskluzīvo tiesību saņēmējam paredzētais nodevas maksājums ir viens no šiem pienākumiem un tādēļ ir saderīgs ar minēto direktīvu.

Tiesas atbilde

23 Tiesai jau ir bijusi iespēja izvērtēt telekomunikāciju uzņēmumam noteiktas un atkarībā no tā ieņēmumiem procentuāli aprēķinātas gada maksas saderīgumu ar Direktīvu 93/17 iepriekš minētajā spriedumā apvienotajās lietās *Albacom* un *Infostrada*. Šī

sprieduma 41. punktā Tiesa nosprieda, ka šāda veida nodeva ir pretrunā ar Kopienas likumdevēja izvirzītajiem mērķiem un neievēro ar Direktīvu 97/13 iedibināto kopējo kontekstu. Tāpat no minētā sprieduma 33. un 42. punkta izriet, ka šāds maksājums tiek aizliegts ar šīs direktīvas 11. pantu, kurā ir paredzēts, ka nodevu, ko ietur no uzņēmumiem saistībā ar atļaujas procedūrām, mērķis ir segt vienīgi administratīvos izdevumus, kas saistīti ar individuālo licenču izsniegšanu, pārvaldi, kontroli un piemērošanu. Tā kā saskaņā ar minētās direktīvas 6. pantu piemērotās nodevas tiek ierobežotas vienādi, tas pats aizliegums tiek piemērots, pamatojoties uz šo pašu minēto pantu.

24 Saskaņā ar Direktīvas 97/13 25. pantu minētais 6. un 11. pants, tāpat kā visi pārējie šī direktīvas noteikumi, bija jāievieš vēlākais 1997. gada 31. decembrī.

25 Direktīvas 97/13 22. pantā tomēr ir ietverti atkāpes saturoši noteikumi, ko piemēro šīs direktīvas spēkā stāšanās brīdī esošajām atļaujām un saskaņā ar kuriem šīs atļaujas direktīvas prasībām ir jāpieskaņo līdz 1999. gada 1. janvārim, citiem vārdiem, vēlākais vienu gadu pēc minētajā 25. pantā paredzētā datuma.

26 Tādēļ rodas jautājums, vai ar Direktīvas 97/13 22. pantu izņēmuma kārtā un tikai uz vienu gadu tiek atļauts atstāt spēkā tādu maksājumu kā pamata lietā minētā nodeva tirgus dalībniekam, kam ekskluzīvās tiesības tika piešķirtas pirms šīs direktīvas spēkā stāšanās.

27 Šajā 22. panta 1. punktā tiek pieļauts ne vien papildu termiņš viena gada garumā, kas beidzas 1998. gada 31. decembrī, lai Direktīvas 97/13 spēkā stāšanās brīdī esošās atļaujas pielāgotu tās prasībām, bet tā 2. punktā arī ir paredzēta iespēja pagarināt ar

esošajām atļaujām saistīto nosacījumu spēkā esamību, tomēr ar nosacījumu, ka ar šiem nosacījumiem netiek piešķirtas īpašas vai ekskluzīvas tiesības un ka šis spēkā esamības pagarinājums neskar citu uzņēmumu no Kopienu tiesībām izrietošās tiesības. Šī paša panta 3. punkts attiecas uz pienākumiem, kas saistīti ar šīs direktīvas spēkā stāšanās brīdī esošajām atļaujām. Šajā pēdējā minētajā punktā, kuru piemēro, neskarot minētā 2. punkta noteikumus, ir paredzēts, ka minētos pienākumus ar šo direktīvu ir jāsaskaņo līdz 1999. gada 1. janvārim, ja vien dalībvalsts uz tās lūguma pamata no Komisijas nav saņēmusi šī termiņa pagarinājumu.

28 Direktīvas 97/13 22. pantā tādēļ tieši nav noregulēti telekomunikāciju uzņēmumiem, kas ir atļauju turētāji, piemērojamie maksājumi neatkarīgi no tā, vai runa ir par vispārējām atļaujām vai individuālajām licencēm. Šim jautājumam tieši ir veltīts tikai šīs direktīvas 6. un 11. pants.

29 Lai pārliecinātos, vai šo 22. pantu tomēr var piemērot tādiem maksājumiem kā pamata prāvā minētā nodeva, minētais pants būtu jāinterpretē, ne tikai atsaucoties uz tā tekstu, bet arī uz tā mērķi un jēgu visas Direktīvas 97/13 kontekstā.

30 Šajā sakarā ar šīs direktīvas divdesmit septītā apsvēruma palīdzību ir iespējams noskaidrot minētā 22. panta mērķi. Kopienas likumdevējs šajā apsvērumā ir konstatējis, ka atsevišķas telekomunikāciju licences dalībvalstis ir piešķīrušas par laika periodu, kas pārsniedz 1999. gada 1. janvāri. Lai izvairītos no prasījumiem par zaudējumu atlīdzību, tika uzskatīts par vajadzīgu ļaut dalībvalstīm pagarināt atsevišķus šo licenču nosacījumus tiktāl, ciktāl ar tām nav tikušas piešķirtas īpašas vai ekskluzīvas tiesības. Šīs tiesības, neskarot Komisijas piešķirtās atļaujas, bija jāatceļ saskaņā ar Komisijas 1990. gada 28. jūnija Direktīvu 90/388/EEK par konkurenci telekomunikāciju pakalpojumu tirgū (OV L 192, 10. lpp.).

31 Direktīvas 97/13 22. panta mērķis tādējādi ir izvairīties no strīdiem, kas var izrietēt no līgumiskajām attiecībām dalībvalstu un telekomunikāciju uzņēmumu starpā, kas nodibinātas pirms šīs direktīvas spēkā stāšanās un kuras ir spēkā pēc 1999. gada 1. janvāra, paredzot šīm dalībvalstīm termiņu tikai līdz šim datumam, lai attiecīgos līgumus pielāgotu šīs direktīvas noteikumiem.

32 Līdz ar to Direktīvas 97/13 22. panta mērķis — kā tas precizēts, ņemot vērā tās divdesmit septīto apsvērumu, — šķiet, nav atstāt spēkā ar iepriekšējām ekskluzīvajām tiesībām saistīto maksājumu.

33 Minētā panta teksta analīze apstiprina šo secinājumu.

34 Faktiski, pirmkārt, attiecībā uz dalībvalsti, kas nav saņēmusi no Komisijas atļauju paturēt spēkā īpašas un ekskluzīvās tiesības telekomunikāciju nozarē, ar Direktīvas 97/13 22. panta 2. punktu netiek atļauts atstāt spēkā nosacījumus, ar kuriem šādas tiesības tiek piešķirtas, pēc 1997. gada 31. decembra. Taču — kā to savu secinājumu 37. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts — ja ekskluzīvās tiesības tiek atceltas, tad šī atcelšana parasti ietekmē maksājuma kā kompensācijas piemērošanu.

35 Otrkārt, no paša Direktīvas 97/13 22. panta 3. punkta teksta izriet, ka šo punktu piemēro, neskarot šī paša panta 2. punkta noteikumus. Tā kā pēdējā minētajā punktā ir izslēgti nosacījumi, ar kuriem tiek piešķirtas īpašas un ekskluzīvas tiesības, minētais 22. panta 3. punkts neattiecas uz pienākumiem, kas saistīti ar šādiem nosacījumiem, jo to nevar saprast kā tādu, ar kuru tiek atļauts turpināt to spēkā esamību līdz 1998. gada 31. decembrim.

36 Tādējādi būtu jāuzskata, ka pienākums veikt ar iepriekšējām ekskluzīvām tiesībām saistītu maksājumu neietilpst Direktīvas 97/13 22. panta 3. punktā minēto pienākumu tvērumā un ka šādu nodevu nevar atstāt spēkā arī pēc 1997. gada 31. decembra, piemērojot minētās direktīvas 25. pantu.

37 Itālijas valdība tiesas sēdes laikā tomēr ir apstiprinājusi, ka pamata prāvā minētās nodevas maksājums nav saistīts ar ekskluzīvo tiesību piešķiršanu, kas savukārt tika atceltas. Šīs nodevas mērķis patiesībā esot bijis Itālijas Republikas gadījumā atvieglot pāreju uz konkurences apstākļiem. Šai dalībvalstij vajadzēja atcelt ekskluzīvo tiesību piešķiršanas režīmu, ko tā bija ieviesusi, kā arī atteikties no resursiem, ko šis režīms tai nodrošināja, un minētās nodevas saglabāšana vēl vienu gadu tai radīja finansiālu atbalstu, lai tā pakāpeniski varētu pielāgoties jaunajam režīmam. Direktīvas 97/13 22. panta 3. punktā minētais jēdziens "pienākumi" atšķiras no šī paša panta 2. punktā izmantotā jēdziena "nosacījumi" un tādējādi ir jāuztver neatkarīgi no pēdējā minētā. Tas ļauj dalībvalstij finansiālu iemeslu dēļ līdz 1998. gada 31. decembrim noteikt tādu maksu kā pamata prāvā minētā nodeva.

38 Šajā sakarā ir jānorāda, ka iesniedzējtiesai ir jānosaka, vai pamata prāvā minētā nodeva, par kuru nav strīds, ka tā ir pamatota ar *codice postale* 188. pantu, ir saistīta ar ekskluzīvām tiesībām publisko telekomunikāciju pakalpojumu jomā, kas *Telecom Italia* piešķirtas pirms Direktīvas 97/13 spēkā stāšanās.

39 Pieņemot, ka tāds maksājums kā šī nodeva nav saistīta ar ekskluzīvām tiesībām, kas piešķirtas pirms Direktīvas 97/13 spēkā stāšanās, ir jāizvērtē, vai šāda veida maksājums ir pienākums Direktīvas 97/13 22. panta 3. punkta izpratnē, uz kuru varētu attiekties šajā tiesību normā paredzētais izņēmums.

40 Šajā sakarā Itālijas valdības interpretācija ir pamatota ar pieņēmumu, ka minētā 22. panta 3. punktā minētais jēdziens "pienākumi" atšķiras no šī paša panta 2. punktā ietvertā jēdziena "nosacījumi". Šis pēdējais minētais jēdziens attiecas tikai uz uzņēmuma interesēs piešķirtajām priekšrocībām, savukārt jēdziens "pienākumi" ir jāsaprot kā uzņēmumiem paredzētās saistības, ieskaitot tās, kas — kā pamata prāvā — ir noteiktas attiecīgās dalībvalsts finansiālo interešu labā neatkarīgi no atļaujas "nosacījumiem".

41 Šo analīzi tomēr nevar atbalstīt. Pirmkārt, no minētā 22. panta 2. un 3. punkta, kā arī no jēdziena "nosacījumi" pielietojuma it īpaši Direktīvas 97/13 3., 4. un 8. pantā, tos lasot kopā ar tās pielikumu, atļaujai pievienojamo nosacījumu raksturošanai izriet, ka šis jēdziens ietver jēdzienu "pienākumi" šīs direktīvas 22. panta 3. punkta izpratnē. Faktiski tādi nosacījumi kā minētās direktīvas pielikumā minētie nosacījumi, kurus var pievienot atļaujām, ietver virkni pienākumu, kuru starpā ir nosacījums, kas ir ietverts šī pielikuma 4.3. punktā par prasībām vides, pilsētplānošanas un teritorijas attīstības jomā.

42 Otrkārt, ir jāatgādina, ka tikai Direktīvas 97/13 6. un 11. pantā ir minēts par uzņēmumiem, kam ir atļauja telekomunikāciju nozarē, piemērojamiem maksājumiem (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Alabacom* un *Infostrada*, 26. punkts). Attiecībā uz individuālajām licencēm šīs direktīvas 11. panta 1. punktā ir paredzēts, ka nodevu, ko dalībvalstis ietur no uzņēmumiem, kuri ir individuālo licenču īpašnieki, mērķis ir vien segt administratīvos izdevumus, kas ir saistīti ar darbu, ko rada minēto licenču ieviešana (iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Albacom* un *Infostrada*, 25. punkts, kā arī 2006. gada 19. septembra spriedums apvienotajās lietās C-392/04 un C-422/04 *i-21 Germany*, Krājums, I-8559. lpp., 28. punkts). Šo pašu apsvērumu var piemērot dalībvalstu ieturētajām nodevām saistībā ar vispārējām atļaujām atbilstoši Direktīvas 97/13 6. pantam, kurā paredzēts arī tikai viens maksājuma veids, proti, ar universālā pakalpojuma sniegšanu saistīts maksājums.

43 Tādējādi ar jēdziens "atļaujām pievienotie nosacījumi" Direktīvas 97/13 izpratnē attiecas uz dažādām tiesībām un pienākumiem, izņemot telekomunikāciju uzņēmumiem, kuriem ir atļaujas, noteiktos maksājumus.

44 No tā izriet, ka jēdziens "pienākumi" Direktīvas 97/13 22. panta 3. punkta izpratnē neattiecas uz tādu maksājumu kā nodeva pamata prāvā, kuru ietur no telekomunikāciju uzņēmuma bez saistības ar tam piešķirtās atļaujas izmantošanas nosacījumiem, ar mērķi tikai finansiāli atbalstīt attiecīgo dalībvalsti.

45 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka ar Direktīvas 97/13 6., 11., 22. un 25. pantu tiek aizliegts, ka dalībvalsts paredz pienākumu tirgus dalībniekam, kas ir iepriekšējais ekskluzīvo tiesību sniegt sabiedriskos telekomunikāciju pakalpojumus saņēmējs un kļuvis par vispārējās atļaujas turētāju, maksāt tādu maksājumu kā pamata lietā minētā nodeva, kas atbilst iepriekš prasītajai samaksai par piešķirtajām ekskluzīvajām tiesībām, par vienu gadu, sākot no galīgā termiņa, kas ir paredzēts šīs direktīvas transponēšanai valsts tiesībās, proti, līdz 1998. gada 31. decembrim.

Par tiesāšanās izdevumiem

46 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 10. aprīļa Direktīvas 97/13/EK par vispārējo atļauju un individuālo licenču kopēju sistēmu telekomunikāciju pakalpojumu jomā 6., 11., 22. un 25. pantu tiek aizliegts, ka dalībvalsts paredz pienākumu tirgus dalībniekam, kas ir iepriekšējais ekskluzīvo tiesību sniegt sabiedriskos telekomunikāciju pakalpojumus saņēmējs un kļuvis par vispārējās atļaujas turētāju, maksāt tādu maksājumu kā pamata lietā minētā nodeva, kas atbilst iepriekš prasītajai samaksai par piešķirtajām ekskluzīvajām tiesībām, par vienu gadu, sākot no galīgā termiņa, kas ir paredzēts šīs direktīvas transponēšanai valsts tiesībās, proti, līdz 1998. gada 31. decembrim.

[Paraksti]